

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117241626
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6117241626.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovaným: 1/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, XXX XX Y., 2/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. U. XXX/X, XXX XX Y., zast. JUDr. Elena Matulová, advokátka so sídlom Železničná 9, 987 01 Poltár, o zaplatenie 45 566,97 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/20/2018 - 312 zo dňa 16. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 4Csp/20/2018 - 397 zo dňa 25. júna 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobu o zaplatenie 26 360,37 eur s príslušenstvom zamietol, vo vzťahu k žalovanému 2/ p o t v r d z u j e a vo vzťahu k žalovanému 1/ z r u š u j e a konanie o zaplatenie 26 360,37 eur s príslušenstvom voči žalovanému 1/ z a s t a v u j e .

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku III. o trovách konania žalovaného 2/ p o t v r d z u j e .

III. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania žalovaného 1/ z r u š u j e .

IV. Žalovaný 2/ má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

V. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému 1/ n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd v spojení s opravným uznesením rozhodol: „I. Súd zastavuje konanie v časti nároku 19 206,60 eur. II. Súd žalobu o zaplatenie 26 360,37 eur s príslušenstvom zamietla. III. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému 2/ náhradu trov konania v rozsahu 15,70 % v lehote do 3 dní od právoplatnosti samostatného uznesenia prvostupňového súdu o výške trov konania. IV. Žalovanému 1/ súd náhradu trov konania nepriznáva.“

2. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že žalobca sa ako postupník na základe uzavretej Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa XX.XX.XXXX so L. L., ako postupcom, domáhal žalobou voči žalovaným 1/ a 2/ zaplatenia sumy 45 566,97 eur s príslušenstvom, z titulu nesplateného úveru poskytnutého L., žalovaným 1/ a 2/ na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX vo výške 1 130 000 Sk (37 509,13 eur) na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľností. Pohľadávka z úveru bola zabezpečená Zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve tretích osôb - záložcov 1/ K.. R. F. a 2/ K.. X. A.. Žalovaní 1/, 2/ porušili svoje zmluvné povinnosti v dôsledku čoho L., v súlade so zmluvnými podmienkami vyhlásila

mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 02.12.2014. Žalovaní odo dňa postúpenia pohľadávky ku dňu podania žaloby neuhradili dlžnú sumu ani len čiastočne. Dňa 08.11.2017 postupník - žalobca pristúpil k realizácii zriadeného záložného práva. Dňa 07.08.2019 bola nehnuteľnosť, zabezpečujúca predmetnú pohľadávku voči žalovaným vydražená za cenu 19 200,- eur (notárska zápisnica N 1365/2019).

3. Na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom súd v súlade s ust. § 145 ods. 2 CSP a § 146 CSP konanie v časti 19 206,60 eur zastavil (výrok I. rozsudku).

4. Predmetnú zmluvu o splátkovom úvere súd posúdil ako zmluvu uzatvorenú podľa § 497 Obchodného zákonníka, t.j. spravuje sa ustanoveniami tretej časti Obchodného zákonníka. Zároveň ide o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Nejde však o spotrebiteľský úver v zmysle ust. § 1 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného k 11.04.2007, pretože účelom úveru v danom prípade je nadobudnutie nehnuteľnosti (veta druhá). Súd mal za preukázané splnenie zákonných podmienok ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatnenie úveru postupcom. Boli splnené aj zákonné podmienky ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pre platné postúpenie pohľadávky postupcu na postupníka - žalobcu.

5. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 5OdK/842/2018-12 zo dňa 20.12.2018 bol vyhlásený konkurz na majetok žalovaného 1/. Napriek vyhláseniu konkurzu na žalovaného 1/ v súlade s ust. § 166c ods. 1 a ust. § 167e zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii, keďže je uplatňovaná zabezpečená pohľadávka, ktorá je v rozsahu zabezpečenia zaradená medzi oddĺžením nedotknuté pohľadávky, ktorých sa účinky vyhláseného konkurzu nijako nedotýkajú, t.j. nedochádza ani k zastaveniu konania z dôvodu vyhláseného konkurzu, súd mal zato, že bol oprávnený prejednať spor voči žalovanému 1/.

6. Vzhľadom na vznesenú námietku premĺčania súd posudzoval podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či nárok žalobcu nie je premĺčaný vo všeobecnej premĺčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Keďže právny predchodca žalobcu využil právo na mimoriadne zosplatnenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka, vzťahuje sa na prípadné premĺčanie ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka o začiatku premĺčania odo dňa zročnosti nesplatennej splátky, pre ktorú bola vyhlásená predčasná splatnosť úveru. Zohľadniac dohodnutý termín splatnosti splátok vždy k 20. dňu v mesiaci súd prijal záver, že úver bol zosplatnený pre splátku splatnú dňa 20.08.2014, nakoľko len táto bola v omeškaní viac ako tri mesiace (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) a neuplynula splatnosť po troch mesiacoch najbližšej splatnej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka), t.j. 20.12.2014. Takto v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť premĺčacia doba dňa 21.08.2014 a uplynula v súlade s ust. § 101 Občianskeho zákonníka dňa 21.08.2017. Keďže žaloba bola na súd podaná dňa 17.10.2017, bola podaná po uplynutí premĺčacej doby a nárok žalobcu súd zamietol z dôvodu premĺčania. Nakoľko súd zistil, že v rámci spotrebiteľského práva bola uplatnená premĺčaná pohľadávka, už sa nezaoberal dôvodmi žaloby (R 29/1983), ani ďalšou kontrolou spotrebiteľského práva.

7. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 a § 256 ods. 1 CSP. Žalovanému 2/ ako čiastočne úspešnému účastníkovi priznal čiastočnú náhradu trov konania zodpovedajúcu jeho procesnému úspechu pokiaľ ide o uplatnenú istinu a čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom. Žalobca si uplatňoval dlžnú istinu 45 655,97 eur s príslušenstvom. Žalobca zobral žalobu späť v časti 19 206,60 eur, pre vymoženie časti pohľadávky zo záložného práva. Uvedenú čiastku súd vyhodnotil ako zavinенú žalovanými, pretože ak by žalovaní uhradili túto čiastku pred podaním žaloby, žaloba by nemusel uskutočniť výkon záložného práva a teda v súlade s § 256 ods. 1 CSP žalovaní zavinili zastavenie konania. Žalovaní boli úspešní voči žalobcovi vo výške 26 360,37 eur, čo predstavuje podiel 57,85 %. Čistý úspech žalovaných je 42,42% (100 % - 57,58 %). Žalovaný 1/ bol v konaní pasívny, nevznikli mu žiadne trovy, preto súd rozhodol, že žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznal a náhradu trov konania priznal len žalovanému 2/ a to v rozsahu 15,16 % (57,58 % - 42,42%) čistého pomeru úspechu žalovaného 2/. O výške trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

8. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie proti výrokom II., III. a IV. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil tak, že odvolací súd vyhovie žalobe voči žalovanému 1/ v časti, v ktorej v zmysle výroku I. rozsudku nebolo konanie zastavené a aby žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému 1/ (pozn. KS: pred vydaním opravného uznesenia k rozsudku ako žalovaný 1/ bol v rozsudku nesprávne označený E. F., nar. XX.XX.XXXX) v plnom rozsahu a voči žalovanému 2/ (pozn. KS: pred vydaním opravného uznesenia k rozsudku ako žalovaný 2/ bol v rozsudku nesprávne označený E. F., nar. XX.XX.XXXX) aby súd konanie zastavil resp. v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Žalobca namietal, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pokiaľ súd zamietol žalobu z dôvodu premlčania nároku na základe námietky premlčania vznesenej žalovaným 2/, tak súd na túto námietku nemal vôbec prihliadať, keďže mal konanie voči žalovanému 2/ zastaviť v celom rozsahu.

11. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/Z. zo dňa 23.06.2017 sa stal žalobca záložným veriteľom, vykonal záložné právo dňa 07.08.2019 formou dobrovoľnej dražby, kedy došlo k vydraženiu nehnuteľnosti ako predmetu zabezpečenia v zmysle záložnej zmluvy za cenu 19 200,00 eur (výťažok z dražby bol 19 206,60 eur po započítaní 2 x 3,30 eur poplatku za dve zúčastnené osoby ako verejnosť). Výťažok z dražby žalobca započítal na svoju pohľadávku a v danej časti došlo k zastaveniu konania. Dobrovoľnou dražbou došlo k spotrebovaniu predmetu zabezpečenia a vo zvyšnej časti pohľadávka záložcu nie je zabezpečená záložným právom. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5OdK/842/2018 zo dňa 20.12.2018 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 249/2018 bol vyhlásený konkurz na majetok žalovaného 2/. Nedotknutou pohľadávkou v zmysle ust. § 166c ods. 1 písm c) zákona o konkurze a reštrukturalizácii bola pohľadávka žalobcu len v rozsahu jej zabezpečenia, ktoré výkonom záložného práva a predajom nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe zaniklo. Vo zvyšku pohľadávky nešlo o zabezpečenú pohľadávku, ale o pohľadávku podľa ust. § 166a ZKR, na ktorú sa vzťahuje ust. § 167e ods. 1 ZKR. Je zrejmé, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu procesnému postupu, keď ďalej pokračoval v konaní so žalovaným 2/. Súd nemal prihliadať ani na námietku premlčania vznesenú žalovaným 2/ resp. na ďalšie úkony žalovaného 2/, ale konanie mal voči nemu zastaviť. Súd mal vedomosť o konkurze vedenom na majetok žalovaného 2/, upozornil na to sám žalobca podaním zo dňa 27.08.2020. súd koná v zmysle ust. § 167e ods. 1 ZKR z úradnej povinnosti bez ohľadu na návrh žalobcu, preto bol povinný ex offo konanie zastaviť.

12. V tomto prípade súd nemôže skúmať námietku premlčania ex offo, ale len na základe námietky premlčania, ktorá zo strany žalovaného 1/ nebola vznesená. Ust. § 54a Občianskeho zákonníka nadobudlo účinnosť až dňa 05.12.2018, pričom žaloba bola na súd podaná dňa 17.10.2017 (prechodné ust. § 8790v Občianskeho zákonníka - konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončí podľa doterajších predpisov). Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Zo strany žalovaného 1/ nedošlo k vzneseniu námietky premlčania potom neexistuje právny základ pre skúmanie premlčania uplatneného nároku súdom. Pre úplnosť žalobca dodáva, že ak by žalovaný 1/ dodatočne uplatnil námietku premlčania nie je možné na ňu prihliadať - § 149, § 152, § 153, § 154 CSP.

13. A ak by aj súd skúmal otázku premlčania, nárok uplatnený žalobcom v danom konaní premlčaný nie je, pretože k počiatku plynutia premlčania doby došlo 20.11.2014, ktorá ku dňu podania žaloby (17.10.2017) neuplynula. Žalobca nesúhlasí s posúdením uplatneného nároku ako premlčaného. Žalobca má zato, že právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, t.j. v posudzovanom prípade nemohla byť vyhlásená pre nesplatenie inej splátky než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. v danom prípade splátky splatnej 20.11.2014 (t.j. splátky ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru bezprostredne predchádzala a pre ktorej nezaplatenie mohol postupca v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru). (viď. napr. uznesenie KS v Bratislave sp. zn. 15CoCsp/13/2020 z 25.05.2020)

14. Žalovaný 2/ (F. E., nar. XX.XX.XXXX, viď rozsudok po oprave označenia účastníka sporu) vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že z plnej moci a aj z vyjadrení, ktoré sa nachádzajú v spise vyplýva, že advokátkou JUDr. Elenou Matulovou je zastúpený žalovaný - E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. U. XXX/X, Y., a aj námietka premlčania bola vznesená v mene E. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol prítomný aj na pojednávaní konanom dňa 16.09.2020 a ktorý vždy vystupoval ako žalovaný 2/. Je evidentné, že v označení účastníkov v rozsudku ide o chybu v písaní. Je nepochybné že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými bola dňa 11.04.2007 uzatvorená zmluva o splátkovom úvere, ktorého konečná splatnosť bola dohodnutá na 20.09.2027. Keďže žalovaní neplnili v stanovených termínoch splátky, tým porušili svoju povinnosť zo zmluvy a oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bol úver zosplatený ku dňu 02.12.2014. Úver bol zosplatený pre splátku splatnú 20.08.2014, nakoľko len táto bola v omeškaní viac ako tri mesiace a neuplynula splatnosť troch mesiacov najbližšie splatnej splátky (§ 565 Občianskeho zákonníka). V súlade s § 103 Občianskeho zákonníka začala plynúť premlčacia lehota dňa 21.08.2014 a uplynula dňa 21.08.2017. Žaloba bola podaná na súd dňa 17.10.2017 t. j. po uplynutí premlčacej doby.

15. Žalobca trvá na svojom odvolaní a navrhuje rozhodnúť tak, ako v odvolaní uviedol.

16. Žalovaný 2/ reagoval, že zotrúva na názore, že odvolanie žalobcu je nedôvodné a nárok žalobcu je premlčaný.

17. Žalobca v duplike poukazuje na rozhodnutie KS v Košiciach sp. zn. 3CoCsp/30/2020 zo dňa 20.11.2020 a apeluje na to, že je pojmovo vylúčené, aby plynutie premlčacej doby začalo skôr, než vznikne veriteľovi možnosť uplatniť právo s tým, že opačný záver nemožno vyvodiť zo žiadnych zákonných ustanovení vrátane ust. § 103 Občianskeho zákonníka, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy. Nesplnením niektorej splátky, pokiaľ ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy nevzniká dodávateľovi právo žiadať o zaplatenie celého dlhu a teda jej nesplnením neplynie ani premlčacia doba, lebo tá začne plynúť až okamihom, keď dodávateľ mohol právo zákonne uplatniť - zosplatiť úver (dlh), po splnení zákonných predpokladov podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom premlčacia doba v spotrebiteľských veciach pri predčasne zosplatenom dlhu (§ 565) začína plynúť až po splnení podmienok podľa § 53 ods. 9 t.j. až po uplynutí 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu (viď Zápisnica z rokovania občianskoprávneho kolégia KS v Košiciach z 22.10.2020).). Premlčacia lehota začína plynúť odo dňa zročnosti tej nesplatennej splátky pre nesplnenie ktorej veriteľ právo na zosplatenie celého nezaplateného dlhu v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. využil. To znamená, že premlčacia doba pre v budúcnosti splatné splátky nemôže plynúť odo dňa nesplatenia v poradí prvej nezaplatennej splátky. Ak veriteľ právo na zosplatenie nevyužije jednotlivé budúce splátky sa budú premlčovať samostatne od ich zročnosti. Keď dlžník opäť nesplní niektorú zo splátok, avšak veriteľ „stratu lehôt“ neuplatní, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ môže svoje právo využiť aj po opätovnom porušení povinností dlžníkom, opäť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

18. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred prejednaním samotného odvolania v zmysle § 161 v spojení s § 378 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené procesné podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť o odvolaní žalobcu voči žalovanému 1/, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 50dK/842/2018 zo dňa 20.12.2018, . zverejneným v Obchodnom vestníku SR dňa 31.12.2018, bol vyhlásený konkurz na majetok žalovaného 1/ (E.) a žalovaný 1/ ako dlžník bol oddĺžený tak, že bol zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v tomto konkurze v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze a dlhov, ktoré sú vylúčené z uspokojenia.

19. Žalobca ako jeden z odvolacích dôvodov namieta chybný procesný postup okresného súdu, keď konanie z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného 1/ voči nemu nezastavil.

20. Podľa § 166e zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „ZKR“) oddĺžením sa pohľadávky, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze alebo splátkovým kalendárom (§ 166a), bez ohľadu na to, či boli alebo neboli prihlásené, stávajú voči dlžníkovi nevymáhateľné v rozsahu, v ktorom ho súd zbavil dlhov.

21. .V zmysle § 166a ods. 1 písm. a) ZKR, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 166b a 166c), len v konkurze alebo splátkovým kalendárom môže byť uspokojená pohľadávka, ktorá vznikla pred kalendárnym mesiacom, v ktorom bol vyhlásený konkurz alebo poskytnutá ochrana pred veriteľmi (ďalej len "rozhodujúci deň").

22. Podľa § 166c ods. 1 písm. c) oddĺžením je nedotknutá zabezpečená pohľadávka v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva, ust. § 166b ods. 1 písm. a) a b) tým nie sú dotknuté (za nevymáhateľné voči dlžníkovi v prípade oddĺženia sa považuje a) príslušenstvo pohľadávky, ktoré presahuje 5 % istiny pohľadávky za každý kalendárny rok existencie pohľadávky, na ktoré vznikol nárok pred rozhodujúcim dňom, za obdobie kratšie ako kalendárny rok zostáva vymáhateľná alikvotná časť príslušenstva, b) príslušenstvo pohľadávky, na ktoré vznikol nárok v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni, to neplatí pre pohľadávku z úveru na bývanie, ibaže bola prihlásená do konkurzu).

23. Podľa § 167a ods. 3 ZKR vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku.

24. Podľa § 167e ods. 1 ZKR, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

25. Z vyššie uvedeného ust. § 166c ZoKR vyplýva, že v oddĺžovacom konaní sú zákonom určené nedotknuté pohľadávky - ide o pohľadávky, ktorých sa oddĺženie netýka a sú zachované v celom rozsahu, pričom je irelevantné, či si veriteľ v konkurze pohľadávku prihlási. Vzhľadom na funkciu týchto pohľadávok zákon zachováva ich vymáhateľnosť v celom rozsahu počas oddĺžovacieho konania a aj po jeho skončení. Zákon však veriteľovi umožňuje v konkurze prihlásiť si nedotknutú pohľadávku prihláškou, čo má vplyv na plynutie premičacej doby (v dôsledku podania prihlášky) a na možnosť pomerného uspokojenia v rozvrhu výťažku. Pohľadávka je v plnom rozsahu vymáhateľná počas konkurzu a aj po zrušení konkurzu a rovnako aj počas konania o určenie splátkového kalendára, ako aj po jeho skončení.

26. V danom konaní je žalobou podanou dňa 17.10.2017 na upomínacom súde postúpenou na konanie Okresnému súdu v Lučenci uplatňovaná peňažná pohľadávka, ktorá vznikla pred rozhodujúcim dňom a jej príslušenstvo - úrok, ktorý vznikol jednak pred rozhodujúcim dňom a jednak v rozhodujúci deň a po rozhodujúcom dni, pričom sa ale jedná o konkurzom nedotknutú pohľadávku podľa § 166c ods. 1 písm. c), t.j. zabezpečenú pohľadávku v rozsahu, v ktorom je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva. Čo v praxi znamená, že „rozsah zabezpečenia v ktorom je pohľadávka krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva“ (iba táto časť) predstavuje nedotknutú pohľadávku - nepatrí do konkurznej podstaty a vyhlásenie konkurzu na už prebiehajúce súdne konanie (resp. na začatie konania) v ktorom je vymáhaná táto časť pohľadávky nemá vplyv (nie je dôvod na bezodkladné zastavenie takéhoto súdneho konania z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného). Akonáhle však dôjde k výkonu (realizácii) záložného práva - k predaju predmetu zabezpečovacieho práva - tak časť pohľadávky prevyšujúca výťažok z realizácie záložného práva, t. j. časť pohľadávky v rozsahu, v ktorom nie je krytá hodnotou predmetu zabezpečovacieho práva, sa stáva pohľadávkou podľa § 166a ZoKR (pohľadávkou uspokojovanou v konkurze alebo splátkovým kalendárom), na ktorú sa vzťahuje zákonný postup upravený v ust. § 167e ods. 1 ZoKR, čiže prebiehajúce súdne konanie pre vymáhanie takejto pohľadávky (v prevyšujúcej časti hodnoty predmetu zabezpečovacieho práva) je súd ex offo povinný bezodkladne voči dlžníkovi zastaviť.

27. V danom prípade z obsahu spisu je zrejmé, že formou dobrovoľnej dražby realizovanej podľa zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách, ktorej priebeh bol osvedčený notárskou zápisnicou sp. zn. N 1365/2019 spísanou dňa 07.08.2019 notárskym úradom JUDr. Tomáša Trellu, so sídlom v Bratislave, Mostová 2, došlo k vydraženiu nehnuteľností, ktoré boli predmetom záložného práva zriadeného záložcami v prospech záložného veriteľa na zabezpečenie pohľadávky, ktorá vznikla zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, teda pohľadávky vymáhanej, v prebiehajúcom konaní. Potom v posudzovanom prípade vzhľadom na existujúcu právnu úpravu konkurzného konania (oddĺženia) je treba z ust. § 166c ods. 1 písm. c) v spojení s ust. § 167e ods. 1 ZoKR vyvodit' taký záver, že vo veci konajúci okresný súd mal konanie voči žalovanému 1/ zastaviť v rozsahu ďalšieho vymáhania prevyšujúceho výťažok z dražby, v ktorej časti pohľadávka záložcu nie je zabezpečená záložným právom, nedotknutou pohľadávkou v zmysle ust. § 166c ods. 1 písm. c) ZoKR bola pohľadávka žalobcu len v rozsahu jej zabezpečenia, ktoré výkonom záložného práva a predajom nehnuteľnosti na dobrovoľnej dražbe zaniklo.

28. Keďže v rámci dražby bola zabezpečená pohľadávka vymožená v sume (rozsahu) 19 206,60 eur, potom zastavenie konania voči žalovanému 1/, na ktorého majetok bol konkurz vyhlásený, sa vzťahuje na sumu 26 360,37 eur s príslušenstvom (rozdiel medzi žalovanou sumou 45 566,97 eur - 19 206,60 eur hodnota predmetu zabezpečovacieho práva).

29. Z uvedeného dôvodu je daný dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie (zo dňa 16.09.2020 v spojení s opravným uznesením zo dňa 25.06.2021) podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP (neboli splnené procesné podmienky) voči žalovanému 1/ vo výroku, ktorým súd žalobcu o zaplatenie sumy 26 360,37 eur s príslušenstvom voči žalovanému 1/ zamietol, pretože v čase vyhlásenia rozsudku už na majetok žalovaného 1/ bol vyhlásený konkurz a zároveň v tom čase hodnota predmetu

zabezpečovacieho práva - nedotknutá pohľadávka výkonom záložného práva zanikla. Konanie pred súdom prvej inštancie teda je postihnuté vadou, ktorá sa týka procesných podmienok a na ktorú by v zmysle § 380 ods. 2 CSP odvolací súd prihladol, aj keby nebola v odvolaní vytýkaná.

30. Odvolací súd rozhodol, že rozsudok okresného súdu v zamietavom výroku voči žalovanému 1/ zrušuje a konanie o zaplatenie 26.360,37 eur s príslušenstvom voči žalovanému 1/ zastavuje. Zároveň odvolací súd zrušil aj závislý výrok o trovách konania žalovaného 1/, ktorým okresný súd žalovanému 1/ náhradu trov konania nepriznáva.

31. Odvolací súd nezistil zákonnú prekážku, pre ktorú by nemohol v konaní pokračovať (konať) voči žalovanému 2/.

32. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo vzťahu k žalovanému 2/ podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

33. Je treba uviesť, že pri vyhotovovaní rozsudku č. k. 4Csp/20/2018-312 zo dňa 16.09.2020 okresný súd v rozsudku nesprávne označil žalovaných. Žalovaný E. F., nar. XX.XX.XXXX (v napadnutom rozsudku označený ako žalovaný v 1. rade) v priebehu konania vždy vystupoval ako žalovaný v 2. rade a tento bol a je v konaní právne zastúpený JUDr. Elenou Matulovou, advokátkou. E. F., nar. XX.XX.XXXX (v napadnutom rozsudku označený ako žalovaný v 2. rade) vždy vystupoval ako žalovaný v 1. rade a právneho zástupcu v konaní nemal. Túto zrejmu nesprávnosť okresný súd odstránil opravným uznesením zo dňa 25.06.2021. (spis č. I. 397). Keďže odvolanie žalobcu bolo vypracované a súdu doručené ešte pred vydaním opravného uznesenia, odvolateľ v odvolaní (bez svojej viny) označuje účastníkov na strane žalovaného tak, ako boli označení (nesprávne) v pôvodnom rozsudku pred jeho opravou. Odvolací súd prihladal na túto skutočnosť pri posudzovaní odvolania žalobcu a odvolacích dôvodov.

34. V konaní bolo medzi stranami sporné a je predmetom preskúmania aj v tomto odvolacom konaní posúdenie otázky premlčania žalobcom uplatneného nároku, a to v rozsahu po čiastočnom späťvzati žaloby. Vzhľadom na uvedené vyššie ohľadom pochybenia súdu pri označení účastníkov konania pri písomnom vyhotovovaní rozsudku odvolací súd nebral zreteľ a nezaoberal sa bližšie námietkou žalobcu, že súd nemal prihliadať na námietku premlčania vznesenú „žalovaným 2/“, pretože voči tomuto mal povinnosť konanie zastaviť.

35. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

36. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vo veci správne rozhodol, vec správne právne posúdil. Preto odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti potvrdil z tých istých dôvodov, ktoré uviedol v odôvodnení rozsudku okresný súd. Žalobca v odvolaní neuviedol a nepreukázal žiadne skutočnosti, ktoré by boli relevantným dôvodom a mohli mať vplyv na výsledok rozhodnutia okresného súdu.

37. Z obsahu spisu vyplýva, že pôvodný veriteľ (postupca) uzatvoril so žalovaným 2/ (ako jedným zo spoludlžníkov) zmluvu o úvere, ktorú v konaní správne okresný súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu, pričom však nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V zmluve sú okrem iného zadefinované aj oprávnenia pôvodného veriteľa v prípade porušenia zmluvných povinností zo zmluvy o úvere klientom (dlžníkom) - bod 7.6.1. VOP . - vyhlásenie okamžitej (predčasnej) splatnosti úveru. Nebolo sporné a niet pochyb o tom, že pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, pričom súd mal za preukázané splnenie zákonných podmienok ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pre predčasné zosplatenie úveru postupcom a boli splnené aj zákonné podmienky ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách pre platné postúpenie pohľadávky postupcu na postupníka - žalobcu.

38. Občiansky zákonník upravuje premlčateľnosť práv v ust. § 100 a nasledujúcich. Podľa § 100 ods. 1, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110), na premlčanie

súd prihladne len na námietku dlžníka a ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. V § 101 ide o „všeobecnú“ premlčaciu dobu, ktorá je trojročná a uplatní sa všade tam, kde zákon pre určité právo neupravuje osobitnú premlčaciu dobu, pričom premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa § 103 ods. 1, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, ods. 2, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (ods. 2 však platí iba pre prípad, že si veriteľ dojednal so spotrebiteľom možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu v súlade so zákonom - ust. § 565 teda tzv. stratu výhody splátok). V prípade dlžníka - spotrebiteľa ust. § 53 ods. 9 dopĺňa ďalšie kumulatívne zákonné podmienky umožňujúce právo veriteľa žiadať spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky, a to oddialenie výkonu tohto práva o 3 mesiace a súčasne včasné upozornenie na uplatnenie tohto práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Ust. § 101 Občianskeho zákonníka je úpravou všeobecnou (lex generelis) a ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k nemu je lex specialis, t.j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Aplikácia § 101 Občianskeho zákonníka je vo vzťahu k druhej vete § 103 Občianskeho zákonníka namiesto len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), nakoľko ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje.

39. Okresný súd správne aplikoval ust. § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že nakoľko v danom prípade bolo dohodnuté plnenie v splátkach, premlčanie dlhu nie je viazané na okamih využitia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, resp. 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka - predčasného zosplatnenia celého úveru, ale na okamih splatnosti tej splátky, pre ktorú sa toto právo (zosplatnenia) využíva. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka jednotlivé splátky úveru sa premlčujú v trojročnej premlčacej lehote (§ 101 Občianskeho zákonníka), pričom premlčacia doba jednotlivých splátok začína plynúť odo dňa ich zročnosti, a ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky pre splatnosť celého zvyšku dlhu. Účelom ust. § 103 Občianskeho zákonníka je zabrániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka pri omeškaní dlžníka a motivovať ho k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky, ak nedôjde k riadnemu plneniu.

40. Sám žalobca vo svojom odvolaní poukazuje na to, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka „obmedzuje veriteľa na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, až po uplynutí troch mesiacov s omeškaním zaplatenia splátky“, čo potom značí, že k právne relevantnému zosplatneniu dlhu ku dňu 02.12.2014 nemohlo dôjsť pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.11.2014, ako uvádza žalobca ďalej v odvolaní a trvá na tom, že nakoľko žaloba bola na súde podaná dňa 17.10.2017, tak časť zosplatneného úveru pozostávajúceho zo splátok splatných od 20.11.2014 premlčaná nie je. Ak došlo zo strany veriteľa k využitiu práva na zosplatnenie platne (v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka) - daný prípad, premlčacia doba v zmysle druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka začne plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti (zročnosti) ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplatneniu došlo, ktorá zosplatnenie vyvolala).

41. Odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu aj vo výroku o trovách konania žalovaného 2/, ktorým v zmysle odôvodnenia rozsudku súd priznal žalovanému 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 15,70 % voči žalobcovi vzhľadom na jeho čistý pomer úspechu v spore, po zohľadnení žalobcom uplatňovanej časti 19 206,60 eur v ktorej zobrať žalobca žalobu späť a bolo konanie voči žalovaným zastavené, avšak stalo sa tak v dôsledku procesného zavinenia žalovaných - túto čiastku zaplatili po podaní žaloby (došlo k výkonu záložného práva).

42. O trovách odvolacieho konania žalovaného 2/ odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 a § 255 ods. 1 CSP a žalovanému 2/ ako plne úspešnému v odvolacom konaní priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

43. Odvolací súd rozhodol o trovách konania žalovaného 1/. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa ust. § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody

hodné osobitného zreteľa. Pri rozhodovaní o trovách konania sa vždy posudzuje celkový konečný výsledok vo veci, nie čiastočné úspechy strán sporu počas prebiehajúceho konania. Okresný súd konanie voči žalovanému 1/ zastavil do sumy 19 206,60 eur z dôvodu, späťvzatia žaloby žalobcom do tejto sumy, pričom ako je uvedené vyššie toto čiastočné späťvzatie žaloby bolo zavinené žalovanými 1/, 2/. Rozsudok okresného súdu v zastavujúcej časti (do sumy 19 206,60 eur voči žalovaným 1/, 2/) nie je odvolaním dotknutý (je právoplatný voči žalovanému 1/, 2/). Odvolací súd rozsudok okresného súdu vo veci samej (v rozsahu po čiastočnom späťvzatí žaloby) voči žalovanému 1/ zrušil a konanie v tejto časti zastavil z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovaného 1/. Odvolací súd má za to, že procesným úkonom žalovaného 1/ (podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu na svoj majetok) žalovaný 1/ zaviniť vznik dôvodu na zastavenie civilného sporového konania, ktorým s poukazom na § 167e ods. 1 ZKR je vyhlásenie konkurzu na majetok žalovaného 1/, a preto v zmysle § 256 ods. 1 CSP by mal žalobca nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania voči žalovanému 1/. Avšak v posudzovanej veci ide o dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý výnimočne nemožno žalobcovi priznať náhradu trov konania (§ 257 CSP) voči žalovanému 1/, a to s prihliadnutím na účel konkurzu, ktorým je oddližiť platobne neschopného dlžníka (žalovaného 1/). Z uvedeného dôvodu odvolací súd žalobcovi náhradu trov konania voči žalovanému 1/ nepriznal.

44. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).